

Lêerno.: 3/1/3/1
Verwysing: 20240823-6249

Omsendbrief: 0025/2024
Vervaldatum: Geen

Aan: Adjunk-direkteurs-generaal, Hoofdirekteure, Direkteure, Hoofonderwyskundiges, Kringbestuurders, Prinsipale van gewone openbare en spesiale skole en Lede van beheerliggame

Kort opsomming: *Voorsiening van 2025 se opvoederdiensstate vir gewone openbare en spesiale skole.*

Onderwerp: Voorsiening van 2025 se opvoederdiensstate vir gewone openbare en spesiale skole

1. Opvoederdiensstate word uitgereik ingevolge Hoofstuk 2 van die Wet op die Indiensneming van Opvoeders, 1998 (Wet 76 van 1998), asook Hoofstuk A en Bylae A.1 van die Personeeladministrasiemaatreëls (PAM), soos gepubliseer in *Staatskoerant* No. 46879 van 09 September 2022.
2. **Opvoederdiensstate vir 2025**
 - 2.1 Ingevolge die maatreëls wat in Bylae A.1 van die PAM vervat is, moet gewone openbare skole en spesiale skole teen 30 September van die voorafgaande jaar van hul jaarlikse opvoederdiensstate voorsien word. Dus, vir 2024 se akademiese jaar sal alle opvoederdiensstate wat aan gewone openbare skole en spesiale skole uitgereik is (asook alle addisionele poste wat in 2024 as gevolg van 'n toename in leerdergetalle of die kurrikulumbehoefte van die skool vir 'n openbare skool geskep of aan 'n openbare skool beskikbaar gestel is), op 31 Desember 2024 verval.
 - 2.2 Die opvoederdiensstate vir 2025 sal om 16:00 op 30 Augustus 2024 op SOBIS onder die skakel *Administration (Establishments)* gepubliseer word.

3. **Samesprekings oor 2025 se bekostigbare mandjie poste**

- 3.1 Tydens samesprekings tussen die Provinsiale Minister van Onderwys, onderwysvakbonde en beheerliggaamverenigings, wat op 23 Julie 2024 en 06 Augustus 2024 plaasgevind het, is die impak van die kostebekampingsmaatreëls en voortdurende druk op die begroting vir die vergoeding van werknemers (*Compensation of Employees (CoE)*) van die Wes-Kaapse Onderwysdepartement (WKOD) voorgeleë.
- 3.2 Die Hoof van Onderwys het op 15 Augustus 2024 die samesprekings met onderwysvakbonde en beheerliggaamverenigings oor die aanwending en verspreiding van die mandjie poste vir 2025 afgesluit.
- 3.3 Voortspruitend uit die voorgenoemde samesprekings, het die WKOD onderwysvakbonde en beheerliggaamverenigings in kennis gestel dat die bekostigbare mandjie poste vir 2025 se akademiese jaar in lyn moet wees met die fiskale druk op die begroting vir die vergoeding van werknemers vir die Mediumtermyn-bestedingsraamwerke (MTBR) vir 2024/25, 2026/27 en 2026/27.
- 3.4 Die voorgenoemde vereis dat die bekostigbare mandjie poste vir 2025 verklein moet word. Die toewysing van minder opvoedersposte vir 2025 se akademiese jaar is noodsaaklik om te verseker dat die WKOD binne die goedgekeurde begrotingstoewysings vir die MTBR's vir 2024/25, 2026/27 en 2027/28 bly.

4. **Posstruktuur**

Die posstruktuur en -beskrywings wat in die Personeeladministrasiemaatreëls (PAM) vervat is, soos deur die Minister van Basiese Onderwys gepromulgeer en in *Staatskoerant* No. 46879 van 09 September 2022 gepubliseer, is van toepassing op opvoederdiensstate.

5. **Gradering van skole**

Skole word in ooreenstemming met paragraaf A.3 van die PAM gegradeer.

6. **Hersiening van 2025 se opvoederdiensstate**

Waar 'n skool 'n graad of grade uiffaseer, sal die betrokke skool se onderwysdiensstaat hersien word op grond van die getal leerders wat in die skool oorbly. Indien leerders tydens die uiffasering van 'n graad of grade 'n skool verlaat, sal die opvoederdiensstaat/-diensstate van die ontvangende skool/skole hersien word.

7. **Herberekening van die opvoederdiensstaat weens 'n verandering in leerderinskrywings in 2025**

7.1 Die WKOD behou die reg voor om posvlak 1-poste af te skaf indien daar in die loop van die akademiese jaar vir 2025 'n afname in die skool se leerdergetalle is.

7.2 Alle skole word versoek om hul leerdergetalle teen Dinsdag, 04 Maart 2025 op SOBIS by te werk. Die opvoederdiensstate van al daardie skole waarvan die leerdergetalle minder is as die leerderinskrywings wat op hul opvoederdiensstaatbriewe aangedui word, sal teen 20 Maart 2025 herbereken word. Indien 'n skool 'n pos of poste gaan verloor, sal die getal kontrakaanstellings wat gelyk is aan óf minder is as die getal poste wat die skool verloor, vanaf 01 April 2025 dienooreenkomstig hersien word.

8. **Vul van geadverteerde vakante/befondste permanente poste (soos op 2025 se opvoederdiensstaat weerspieël)**

8.1 Alle poste wat reeds in 'n WKOD-vakaturelys geadverteer is, mag permanent gevul word, mits daardie poste op die opvoederdiensstaat vir 2025 verskyn.

8.2 Indien 'n geadverteerde pos nie op die opvoederdiensstaat vir 2025 verskyn nie, is die skool nie op daardie pos geregtig nie en sal sodanige pos as foutiewelik geadverteer beskou word.

8.3 Die bepaling dat 'n geadverteerde pos (posvlakke 1-3) slegs gevul mag word indien geen opvoeder ingevolge die Raad op Arbeidsverhoudinge in die Onderwys (RAVO) se Kollektiewe Ooreenkoms No. 4 van 2016, gedateer 23 Augustus 2026, as addisioneel tot die opvoederdiensstaat verklaar is nie, bly van krag.

8.4 Slegs paslik en professioneel gekwalifiseerde opvoeders met 'n Relatiewe Onderwyskwalifikasiewaarde 13 of hoër kwalifikasie mag vir vakante/befondste permanente opvoedersposte oorweeg word. Die aanstelling van ander opvoeders in die kategorieë wat in paragraaf 8.7 hieronder gelys word, sal slegs oorweeg word indien geen gekwalifiseerde opvoeders geïdentifiseer kan word nie.

8.5 Goedkeuring vir die vul van opvoedersposte sal in die volgende voorkeurvorgorde geskied:

(a) Botallige opvoeders

(b) Opvoeders wat nuwe toetreders tot die onderwys is

- 'n Nuwe toetreders tot die onderwys word gedefinieer as 'n finalejaarstudent en/of enige paslik gekwalifiseerde opvoeder wat in die afgelope drie jaar gegradueer het en nog nooit in diens van die staat was nie.

(c) Ander toepaslik gekwalifiseerde opvoeders.

- 8.6 Tydelike aanstellings in 'n vakante/befondste permanente opvoederspos (d.w.s. Adjunk-prinsipaal, Departementele Hoof en posvlak 1-poste) op 'n vastetermyn-kontrak kan gemaak word, wat opvoeders insluit wat in hoër poste waarneem totdat die geadverteerde pos gevul word.
- 8.7 Aansoeke om tydelike opvoeders in vakante/befondste permanente poste in die volgende kategorieë aan te stel, sal slegs oorweeg word indien geen nuwe toetreder aangestel kan word nie, en sodanige goedkeuring moet minstens twee weke voor diensaanvaarding van die Direkteur: Werwing en Keuring verkry word:
- (a) Opvoeders wat die staatsdiens om die volgende redes verlaat het:
- (i) affrede
 - (ii) bedanking
 - (iii) swak gesondheid
 - (iv) wangedrag
 - (v) drostery.
- (b) Buitelandse opvoeders **(slegs ten opsigte van kritieke vaardighede, soos deur die Departement van Binnelandse Sake bepaal, en waarvoor 'n werkpermit verkry is).**

9. Omskakelings

- 9.1 Die volgende bly van krag:
- (a) RAVO se Kollektiewe Ooreenkoms No. 4 van 2018, gedateer 25 September 2018, oor tydelike opvoeders se aanstelling en omskakeling in poste op die opvoederdiensstaat.
- (b) WKOD Omsendbrief 0005/2019, gedateer 05 Januarie 2019, oor die permanente aanstelling van pas gekwalifiseerde opvoeders ingevolge artikel 6(a) van die Wet op die Indiensneming van Opvoeders, 1998.
- (c) WKOD Omsendbrief 0020/2020, gedateer 23 Julie 2020, oor die omskakeling van die aanstelling van posvlak 1-opvoeders van tydelik na permanent, ingevolge artikel 6(b) van die Wet op die Indiensneming van Opvoeders, 1998 (Wet 76 van 1998).
- 9.2 Slegs paslik en professioneel gekwalifiseerde opvoeders mag vir omskakeling van tydelike in permanente aanstelling in vakante/befondste poste oorweeg word in gevalle waar geen opvoeder ingevolge Kollektiewe Ooreenkoms No. 4 van 2016, gedateer 23 Augustus 2016, as addisioneel tot die opvoederdiensstaat verklaar is nie.

10. Oorplasing

Distrikte mag oorplasing na skole aanbeveel in gevalle waar die alternatiewe plasing die proses van herontplooiing sal bevorder, d.w.s., waar die oorplasing/plasing tot die herontplooiing van 'n opvoeder, wat as addisioneel tot die opvoederdiensstaat verklaar is, in 'n vakante/befondste pos sal lei. Goedkeuring van die oorplasingaansoek is na die Direkoraat: Werwing en Keuring gedelegeer. Die oorplasing mag slegs gedoen word nadat goedkeuring verleen is.

11. Plaasvervanger-opvoeders

- 11.1 Ten einde die druk op die begroting vir die vergoeding van opvoeders vir die 2025/26-, 2026/27- en 2027/28-boekjare te verlig, sal die WKOD voortgaan om die onderstaande maatreëls met ingang van 01 Januarie 2025 ten opsigte van plaasvervanger-onderwysers toe te pas.
- 11.2 Daar sal slegs in die volgende gevalle vir plaasvervanger-opvoeders voorsiening gemaak word:
- (a) Aansoeke om kraamverlof
 - (b) Werknemers wat met langtermyn-ongeskiktheidsverlof (30 dae en langer) is.

12. Bestuur van opvoeders wat as addisioneel tot 'n skool se onderwysdiensstaat vir 2025 verklaar is

- 12.1 As gevolg van kostebekampingsmaatreëls en finansiële druk op die begroting vir die vergoeding van werknemers (*Compensation of Employees*) en om die impak op besteding ten opsigte van vergoeding van werknemers te verminder, is die bepalings van RAVO se Kollektiewe Ooreenkoms No. 4 van 2016, gedateer 23 Augustus 2016, van toepassing. Hierdie Kollektiewe Ooreenkoms verskaf die riglyne vir die proses om permanent aangestelde opvoeders as addisioneel tot 'n skool se opvoederdiensstaat te verklaar.
- 12.2 Die volgende tydraamwerke sal geld ten opsigte van die identifisering van opvoeders wat as addisioneel tot die opvoederdiensstaat verklaar is, asook passing en plasing vir 2025 se akademiese jaar:

Intervensie-aktiwiteite	Tydraamwerk
Kringbestuurders, in samewerking met prinsipale, identifiseer alle opvoeders wat nie in die opvoederdiensstate vir 2025 geabsorbeer kan word nie en wat formeel as addisioneel tot 'n skool se opvoederdiensstaat verklaar is.	01 September 2024 tot 30 September 2024
Profiele van geïdentifiseerde opvoeders wat as addisioneel tot die opvoederdiensstaat verklaar is, moet deur die opvoeders wat daardeur geraak word, by prinsipale ingedien word. Hierdie profiele moet dan by kringbestuurders ingedien word.	30 September 2024
Distrikte identifiseer geskikte vakante/befondste poste vir opvoeders wat as addisioneel tot die opvoederdiensstaat verklaar is vir plasing in 2025 en raadpleeg prinsipale/beheerliggame oor die plasing van sodanige opvoeders.	29 November 2024
Formele plasingbriewe word deur kringbestuurders uitgereik aan opvoeders wat paslik in vakante/befondste poste vir 2025 se akademiese jaar geplaas kan word.	29 November 2024

- 12.3 Opvoeders wat reeds op grond van vorige opvoederdiensstate en in ooreenstemming met vorige prosesse as addisioneel tot 'n skool se opvoederdiensstaat verklaar is, en wat steeds addisioneel tot die opvoederdiensstaat is, behou hierdie status. Hierdie opvoeders sal ingevolge die bepalings van RAVO se Kollektiewe Ooreenkoms No. 4 van 2016, gedateer 23 Augustus 2016, hanteer word. (afskrif aangeheg)
- 12.4 Daar sal voortgegaan word met pogings om opvoeders wat as addisioneel tot 'n skool se opvoederdiensstaat vir 2025 verklaar is, gedurende die 2025-akademiese jaar te plaas in gevalle waar permanente opvoeders die diens van die WKOD verlaat. Die profiele van opvoeders wat as addisioneel tot die opvoederdiensstaat verklaar is, moet aan die kurrikulumvereistes van die vakante/befondste opvoedersposte voldoen.
- 12.5 Die hervestigingskoste van opvoeders wat as addisioneel tot die opvoederdiensstaat verklaar is en wat na 'n ander skool oorgeplaas word, sal oorweeg word ooreenkomstig die bepalings soos vervat in WKOD Omsendbrief 0023/2017, gedateer 14 Julie 2017.
13. **Kennisgewing aan opvoeders wat op kontrak aangestel is**
- 13.1 Prinsipale moet voor of op 01 Oktober 2024 briewe aan alle kontrakopvoeders, wie se kontrakte 'n diensbeëindigingsdatum van 31 Desember 2024 het, uitreik. Die briewe moet meld dat hul kontrakaanstellings nie hernu sal word indien 'n vakante permanente pos nie op 2025 se opvoederdiensstaat beskikbaar is nie.
- 13.2 Afskrifte van sodanige briewe moet vir rekorddoeleindes aan kringbestuurders gestuur word.
14. Alle navrae aangaande hierdie omsendbrief en die tersaaklike wetgewing moet aan kringbestuurders gerig word.
15. Bring asseblief die inhoud van hierdie omsendbrief onder die aandag van alle opvoeders en lede van beheerliggame.

GETEKEN: B WALTERS
HOOF: ONDERWYS
DATUM: 2024-08-28